

3 kérdés

Ősz Károly HNF megyei titkár- helyetteshez

— Az elmúlt ében olvashattuk, hogy a Hazafias Népfrent Országos Tanácsa akciót indított a népfrent-politika történetének felkutatására. A kezdeti időpont még nincs fél évszázados, hisz 1937. március 15-én bonított zászlót Budapesten, a Múzeumkertben a Márciusi Front, mely a népfrentmozgalom bölcsője. Azóta a jelentős történelmi fordulópontok, társadalmi változások nyomán az ország lakosságának széles rétegeit tömörítő népfrentmozgalom jelentős szerepet vállalt a szocialista eszmék terjesztésében, a fasizmus elleni harcban, majd a fel szabadulást követően a szocialista társadalom építésében. Hogyan kapcsolódik Csongrád megye ehhez az országos megmozduláshoz?

— Minden politikai és társadalmi mozgalomnak egyik célja és feladata, hogy megőrizze történetét, számba vegye eredményeit, összegezze tanulságait. S mindezzel példát mutasson, jelezze a történelem folytonosságát, a haladó eszmék, a társadalmi összefogás kontinuitását. A népfrentmozgalom is felismerte, hogy története, fejlődése, tartalmi változása érdemes a tudományos feldolgozásra, a széles körű feltérképezésre. Eddig sem zárkózott el az ilyenfajta tevékenység inspirálásáról, gondoljunk csak arra, hogy épp a népfrent kezdeményezésére lendült föl az utóbbi évtizedben a helytörténeti kutatás, szaporodtak az üzem-, iskola- és falumonográfiák, gazdagodtak a helytörténeti gyűjtemények. Most ezt a szótan jelentkező munkát igyekszünk átfogóvá és tervszerűvé tenni. Szerenénk, ha a városi-községi népfrentbi-zottságok — úttörők, középiskolások, pedagógusok, helytörténészek segítségével — fölkeresnék az elmúlt fél évszázad tanúit, a népfrentmozgalom aktivistáit, összegyűjtenék a fellelhető dokumentumokat, megőrizték az élő tanúk visszaemlékezéseit. A legsikerültebb feldolgozások részt vehetnek azon a pályázaton, amelynek kiírását a napokban tesszük közzé, s bízunk benne, hogy ezek is megtermékenyítik

— Minden politikai és társadalmi mozgalomnak egyik célja és feladata, hogy megőrizze történetét, számba vegye eredményeit, összegezze tanulságait. S mindezzel példát mutasson, jelezze a történelem folytonosságát, a haladó eszmék, a társadalmi összefogás kontinuitását. A népfrentmozgalom is felismerte, hogy története, fejlődése, tartalmi változása érdemes a tudományos feldolgozásra, a széles körű feltérképezésre. Eddig sem zárkózott el az ilyenfajta tevékenység inspirálásáról, gondoljunk csak arra, hogy épp a népfrent kezdeményezésére lendült föl az utóbbi évtizedben a helytörténeti kutatás, szaporodtak az üzem-, iskola- és falumonográfiák, gazdagodtak a helytörténeti gyűjtemények. Most ezt a szótan jelentkező munkát igyekszünk átfogóvá és tervszerűvé tenni. Szerenénk, ha a városi-községi népfrentbi-zottságok — úttörők, középiskolások, pedagógusok, helytörténészek segítségével — fölkeresnék az elmúlt fél évszázad tanúit, a népfrentmozgalom aktivistáit, összegyűjtenék a fellelhető dokumentumokat, megőrizték az élő tanúk visszaemlékezéseit. A legsikerültebb feldolgozások részt vehetnek azon a pályázaton, amelynek kiírását a napokban tesszük közzé, s bízunk benne, hogy ezek is megtermékenyítik

A világhírű néger gitáros, Philadelphia Jerry Ricks blueshangversenyét rendezi meg az Ifjúsági ház dzsesszklubja ma, szombaton este 7 órai kezdettel.

Tavaszi virágokról, madarakról tart biológiafoglalkozás a gyerekeknek dr. Csizmazia György, a Móra Ferenc Múzeum múzeumi matiné sorozatában ma, szombaton délelőtt 10 órától. Ugyanebben az időpontban kezdődik ma, szombaton a Mocorád elnevezésű játékos családi sportdélelőtt az Odessza II. számú általános iskolában.

Jó Ete szerzői estjét rendezik meg ma, szombaton este 7 órától a Bartók Béla Művelődési Központban. Közreműködik Szöllösy József (hegedű), Sándor János (klarinét), Behán László (gordonka) és Farkas András (ütőhangszerek), valamint Vajda Júlia (ének), továbbá a Családi és Társadalmi Eseményeket Rendező Intézet Kodály Zoltán gyermekkórusa, a Radnóti Miklós gimnázium női kara, és a Canticum kamarakórus. Vezényel: Oberfrank Géza, dr.

maid azoknak az egyetemi kutatóknak, levéltárosoknak, könyvtárosoknak, műzeológusoknak, pártmunkásoknak, újságíróknak a munkáját, akiknek közreműködésével tervezzük a népfrent Csongrád megyei történetének megírását.

— Miként épülnek föl a tervezett kötetek, s mikorra várható megjelenésük?

— Terveink szerint két vagy három kötetet jelentünk meg az elkövetkezendő években. Elsőként egy dokumentumgyűjtemény összeállítására a célunk, mely sajtóanyagok, jegyzőkönyvek, fotóemlékek és más forrásanyagok tematikus és szerkesztett kötetek. A kéziratok leadását ez év végére várjuk, s szeretnénk, ha a dokumentumgyűjtemény 1985 végén 86 elején megjelenne. Tervezzük egy vagy két tanulmánykötet megjelentetését is, mely főváznál a népfrentmozgalom történelmi útját Csongrád megyében a munkásmozgalom és a demokratikus erők összefogásától a Szegedi Fiatalok Művészeti Kollégiumának és alakjainak bemutatásán, a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front zászlóbontásának földolgozásán át egész a Hazafias Népfrent megalakulásáig és napjainkban betöltendő szerepének elemzéséig. E kötet megjelenése 1988-ra várható.

— Úgy tűnik, e munka — hűen a népfrent — szelleméhez igen széles körzóny-lásban vizsgálja az eseményeket és munkatársak sokaságára számít.

— Valóban így van. A társadalom széles rétegeit tömöríti a népfrentmozgalom, így sokan vannak, akik aktív részesei formálásának, alakításának. Ezért vállalkoztunk arra, hogy az ügy mellé állítjuk a falvak, községek fiataljait és felnőttek lakosságát, hogy pályázatot hirdetünk a népfrenttörténet eseményeinek és alakjainak felkutatására, és hogy tudományos alaposságú történeti kötetek megjelentetésére vállalkozunk. Meggyőződésünk, hogy széles tömegbázisra számíthatunk — ez a záloga ennek a több évre szóló nagyszabású vállalkozásnak.

Tandí Lajos

Műsor- ajánlat

Mihálka György és Gyüdi Sándor. A zeneszerzővel dr. Nikolényi István, a Délmagyarország rovatvezetője beszélget.

A szegedi Ifjúsági Házban holnap, vasárnap délután 5 órakor tartja soron következő őszi összejövetelét a Motolla népzenei kör. A program vendége a pécsi Méta együttes, akik dunántúli táncjáték tartanak, és megtanítják a dunántúli ugrót. Hétfőn este ismét: Hétfőn hétkor. Regős Sándor házigazda vendége ezúttal Rockenbauer Pál televíziós szerkesztő.

A szegedi iparoktatás 100 éves évfordulójára emlékeznék február 20-án, hétfőn a Sportcsarnokban. A délelőtti 10 órakor kezdődő ünnepségen Bagics Lajos, a Művelődési Minisztérium osztályvezetője mond beszédet. Centenárium kiállítás is rendeznek a November 2.

Fúrótornyok — hómezőben (3.) És meddig még?...

A mélyrétegek vallatói nemcsak ott találják olajat, ahol az keletkezik. A kemény kőzetek csatornáikában felfelé vándorol a fekete (sokszor sötétzöld — és az utóbbi a jobb minőségű) arany. A homokkő úgy viselkedik a folyadék-kal, mint a kockacukor. A vándorló cseppek a „fordított lavór”-alakú tárolókban megrekednek, összegyűlnek. Ennek a földalatti „raktárnak” a legfelső rétege elzárja a további felfelé haladás útját. Alatta három rétegben gyűlik a nem szilárd állapotú anyag. Legfelül a gáz, alatta az olaj, legalul pedig a sós víz. A kutatóknak a feladata ezeket a tárolókat megtalálni. A mélyrétegeket vizsgáló szeizmika a lehetséges csapadék helyét keresi. A fúrófejnek ezeket a helyeket kell elérni. Amikor áttörik a záróréteget, akkor dől el, hogy a csapadékban az évezredek során összegyűlt-e az olaj.

Az első kutatások idején csak a vulkáni kőzetekben keresték a szénhidrogéneket. Ma már nemcsak az üledékes réteget vallatják, hanem a kristályalapon keletkezett töresekig hatolnak.

Az ország megyéi közül eddig Csongrád mélyrétegeit vizsgálták meg a legalap-sabban.

— Mit találhatnak még a szegedi fúrású üzem dolgozói? — kérdeztük dr. T. Kovács Gábor főgeológust.

— Az üllési gázmező lehatároló kutatása után Magyarországon közepes nagyságúnak mondható, tehát 10 milliárd köbméteren felüli gázkészletű, mezők felfedezése nem várható a megyében. Csak ennél kevesebb olajat és gázt tartalmazó tárolók megtalálása van hátra. Ezeket is bonyolult földtani csapadékokban és 3—5 ezer méteres mélységben kell keresni.

A fúrótoronyok mostanában a megye déli és északi részére települnek. Jelenleg intenzíven kutatják Rúza, Forráskút és Kiskundorozsma térségét. Ezeket a területen kisebb olaj- és gáztelepeket fedeztek fel. Az országhatár körzetében a közeljövő feladata az ásványi, domaszéki, újszentiváni és makói körzet vizsgálata. Eredményeket várnak Szentés és Pábiánsebestyén körzetének kutatásától is.

A mélyebb rétegek kutatása nagyobb teljesítményt igényel a gépektől.

— Mire elegendő az üzemben felhalmozott technika? — kérdeztük Balaicz Tibor főmérnöktől.

Művelődési Házban, amelyet délelőtt fél 12-kor dr. Müller Józsefné, a városi tanács elnökhelyettese nyit meg.

Német-osztrák zenét hallgathatnak a komoly zene kedvelői a filharmonia főiskolai-egyetemi bérletsorozatának idei ötödik. A hangszer virtuozai címet viselő koncertjén, amelyet február 20-án, este fél 8 órai kezdettel rendeznek meg a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Lenin körút 79. szám alatti termében. Közreműködik: Kerek Ferenc, Somos Johanna (zongora) és Szecsődi Ferenc (hegedű). A műsorban, amelyet Mészleányi László ismertet, Schumann-és Kreisler-művek szerepelnek.

A Molnár-dícieland lép föl február 20-án este 7 órától a DÉLEP Vár utca 1. szám alatti interklubjában.

Az Ecranul nostru, a szegedi tévéstudió román nyelvű nemzetiségi műsora február 23-án 19 óra 50 perckor jelentkezik a második műsorban, s az adás 25-én, 8 óra 10 perctől ismétlik meg az egyes programban.



Egyre több munkát végeznek a gépek, de az emberi munkára is szükség van

— Feladatainkhoz megvannak a megfelelő berendezéseink. A régebbieket nagyrészt a Ganz-MÁVAG által kifejlesztett újakkal cseréltük le. Tavaly három új lyukbefejező és kútjavító berendezést vásároltunk, de még van két huszoneves Szgitterünk.

Az egyik matuzsálem éppen az Algyó 379-es gázkúton dolgozik. Működését kérdeztük:

— Hogyan viselkedik az öreg szerkezet?

— Dolgozgat még. Van vele néha baj is. Ez „kókányolt” gépezet. A huszonegy év alatt többször előfordult, hogy nem volt ugyanolyan alkatrész, mint amilyen éppen meghibásodott. De a kutakon dolgozni kellett, ezért megoldották valahogy a javítást.

A fúróokról a legtöbbet egy-egy látványos kitérés alkalmával beszélnek. Ezt a hírnevet szívesen nélkülözik.

— Növekszik-e a biztonság a fúrótoronyok környékén?

— Igen — mondja a főmérnök. Az idén jobb, tartósabb, biztonságosabb kitérésállítókkal kezdünk dolgozni.

A kitérésvédelmi brigád tagjai azért szorgalmasan gyakorolnak. Negyedévente vállalati, félévente országos gyakorlatot tartanak.

Gál Lajos, a szegedi kitérésvédelmi brigád vezetője, már sok nehéz elfojtáson dolgozott.

— A „leghíresebb” kitérésnél, a zsanárnál volt-e a legnehezebb dolgot?

— Nem válaszolja határozottan. Sokkal rosszabb volt a helyzet az algyói 168-as kútnál, 1968. decemberében. Mire kiépítették az utat, már tele is hordta olajjal a szél. Az olaj a hidegben megdermedt. Azon keresztül szinte lehetetlen volt közlekedni.

— Milyen a kitérésvédelmi felszereltsége?

— Az elfojtáshoz megvannak a megfelelő szerszámok. Ezek használatát különböző kútfel-helyzeteknél gyakoroljuk. Nincs két egyforma kitérés.

A legnagyobb erővel ma a fúrótoronyok mellé az emberket a vastag boríték csábitja. A legmagasabb átlagfizetése a szegedi vállalatok dolgozói között tavaly a fúrósnak volt. Mégis hiányoznak munkáskezek a munkapadokról.

Nemcsak az erős fizikai munka, a nehéz terep, a há-

rom műszak, a folyamatos munkarend éjtől gondolkodóba az esetleg munkára jelentkezőket. Az első hónapokban a fizetés is kevés. A kemény munkáért alig tudnak többet fizetni a kezdő dolgozónak, mint havi ötezer forintot. A hűségjutalom már jelentősen emeli a jövedelmeket. Ennek mértéke az évi bér 5,5 százaléka két év után. Négy év után a százalékláb 11-re, majd hat év után 16,5-re emelkedik. Mondják, aki az első évet kibírta, az már fúrós marad.

A fiatalokat talán jobban tudnák marasztalni, ha az algyói baraktábor elcserélhetnék egy szegedi munkásszállásra.

Létszámbély idehaza, miközben jónéhányan külföldön bérmentket végeznek? Ez csak látszólagos ellentmondás. Hiszen a legjobb szakemberek megtartásához szükség van a külföldi munkákra és az azokért járó fizetésre is, ami a hazainak az ötszöröse.

A szénhidrogén kutatásban a negatív eredmény is eredmény. Ha egy kutatási ponton hiába küldték a mélybe a fúrófejet, többet nem érdemes azon a területen próbálkozni. Mintha látszana a szegedi fúrósnak munkájának vége. Az ezredfordulóra minden bizonnyal befejeződik Csongrád megyében a szénhidrogén-kutatás. A kutatási és feltáró tevékenység méterszáma fokozatosan csökken.

A kitermeléshez szorosan hozzátartozik a termelő kutak javítása. Ez a feladat is a fúrású üzemé. Mivel egy mező kitermelésének előrehaladása egyre több műszaki problémával jár, növekszik a kútjavító berendezések száma. A szegedi fúrósnak a szomszédos megyék kutatásába és hévízfeltárásába is bekapcsolódnak majd.

Mégéri-e a töredékkészletek után kutatni?

A válasz egyértelmű: a szénhidrogén kutatásra befektetett minden egyes forint ma tíz forint hasznot hoz.

Bóla István

Tanácsstagok beszámolóí

A jövő héttől kezdődően a város valamennyi választókerületének polgárai találkozhatnak tanácsstagjukkal, a városlakók és választott képviselők kölcsönös tájékoztatásának bevált rendje szerint. A tanácsstagok beszámolóin a tanácskozási központokban, munkahelyeken minden választópolgár tájékozódhat a város életéről, s a szűkebb lakóközvet fejlődésével kapcsolatos kérdésekről. Lapunkban pedig szombatokonként jelentjük meg a következő heti tanácsági beszámolókat helyét, idejét.

Február 20-án, hétfőn délután 5 órakor az MSZMP Victor Hugo utca 5. szám alatti belvárosi székházában Papp Gyula (5. számú választókerület); a SZOTE Semmelweis utca 1. szám alatti női klinikáján dr. Sas Mihály (8.); a Madách utcai általános iskolában Forgó Pálné (18.); a Gera Sándor általános iskolában (Lidicei tér 1.) Stanics Béla (55.); a Móra Ferenc általános iskolában (Zoltán u. 14.) dr. Török László (96.); a Tolbuhin sugárút 84. szám alatti, 600. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézetben Katona Gyula (97.); a MÁV-kultúrházban, a Rákóczi u. 1. szám alatt Emödi Istvánné (101.); a Szabadság téri óvodában Vira István és Szógi László (108—19.); fél 6-kor a Római körút 31. szám alatt, az MSZMP felsővárosi székházában Bézi Ferenc (44.); a Csongor téri partházban Antolik András (47.); a rókusai II. számú általános iskolában (Rókusi körút) Lángi István (73.); este 6 órakor a Pamutnyomóipari Vállalat klubtermében (Kiskundorozsma, Negyvennyolcas utca 18.) Link Mihály (87.) találkozik választóival.

Február 21-én, kedden délután 5 órakor a Petőfi általános iskolában, a Beniczúr utca 29. szám alatt Rosenthal Lajosné (57.); a tápiéi művelődési házban (Budai Nagy Antal u. 20—22.) dr. Bodó István és Molnár Sándorné (59—60.); 6 órakor az MSZMP újszegedi székházában, a Rózsa Ferenc sugárút 5. szám alatt Takács Máté (29.); a Kosárfőnyó utcai algyói általános iskolában dr. Kutián Rezső (65.); a dorozsmai Negyvennyolcas utca 10—12. szám alatti Petőfi művelődési házban Szabadi Gyuláné (93.) tart tanácsági beszámolót.

Február 22-én, szerdán délután 5 órakor az ATIVIZIG-székház kultúrtermében Török József (3.); az Odessza II. számú általános iskolában, a Herke utca 2. szám alatt Halászné Hetesi Erzsébet (27.); az MSZMP rókusai székházában, az Eszperantó utca 1. szám alatt Mészáros János (77.); a Tolbuhin sugárút 600. számú ipari szakmunkásképzőben Balogh Mihály (82.) találkozik választóival.

Február 23-án, csütörtökön délután 5 órakor a Dugonics általános iskolában (Osztrovszki u. 1/B) Csikós János (21.); a Mező Imre általános iskolában, a Csanádi utca 4—6. szám alatt Nagy Károlyné (26.); a Tisza—Maros-szög Tsz Szerb utca 59. sz. alatti irodájában Bódi János (36.); a József Attila sugárút 116. szám alatti gedői általános iskolában Falat László (71.); 6 órakor pedig az algyói ügyfélszolgálati irodában (Kastélykert utca 67.) Leléné Gonda Irén (63.) számol be választóinak.

Február 24-én, pénteken délután 5 órakor a Móra Ferenc általános iskolában, a Zoltán utca 14. szám alatt Deák Ferenc (83.) tart tanácsági beszámolót.